

Številka: 60910-1/2016-1 (3000)

Datum: 12. 1. 2016

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

Poljanska cesta 28
1000 Ljubljana
T 01 30 05 100
F 01 30 05 199
www.zrss.si

**Profesoricom in profesorjem biologije,
naravoslovja in družboslovnih predmetov**

Zadeva:

2. februar 2016, svetovni dan mokrišč - Mokrišča za našo prihodnost

Spoštovani.

Predmetna skupina za biologijo vas vabi k sodelovanju v izobraževalnih aktivnostih ob **svetovnem dnevu mokrišč, 2. februarju 2016.**

V okviru večletnega mednarodnega slogana **Mokrišča za našo prihodnost**, bodo letošnje izobraževalne aktivnosti usmerjene v razumevanje vloge mokrišč pri ohranjanju naših življenjskih pogojev ter v ozaveščanje o **nujnosti sonaravnega koriščenja ekosistemov mokrišč za prihodnost človeštva.**

V zadnjih 40 letih je bilo na svetovni ravni uničenih preko 40% mokrišč. Ta trend se žal nadaljuje z 1,5% uničenih mokrišč letno. Posegi v ekosisteme mokrišč preko spleta biotskih procesov povzročajo spremembe na lokalni in globalni ravni. Odgovorno ravnanje je na formalni ravni sicer vključeno v mednarodne konvencije in zakonodaje na ravni držav. Odločanje na osebni in družbeni ravni ter dejansko ravnanje pa je odvisno tudi od interesov, vrednot, odgovorne rabe znanja in zavedanja naše odvisnosti od spleta biotskih procesov, ki ga lahko ohranjamo z ohranjanjem biodiverzitete mokrišč in ostalih ekosistemov.

Vsak od nas je odvisen od delovanja ekosistemov mokrišč in ostalih ekosistemov, povezanih s spletom biotskih procesov. V družbenih procesih iskanja in usklajevanja odgovornih rešitev bistvenih problemov preživetja človeštva je znanje ključno. Izobraževanje ima v teh procesih najpomembnejšo vlogo. Usmerjamo ga pretežno na mlade, da bodo sprejemali odgovorne odločitve na osebni in družbeni ravni ter predlagali rešitve. **Zato učiteljice in učitelje, kot ključne nosilce izobraževanja, vabimo k sodelovanju v okviru aktivnosti svetovnega dneva mokrišč 2016.**

Izobraževalne aktivnosti v okviru pouka ali interesnih dejavnosti usmerite v sistemsko razumevanje delovanja ekosistemov mokrišč, soodvisno povezanost z ostalimi ekosistemi in zavedanje pomena sonaravne rabe in ohranjanja mokrišč za prihodnost človeštva.

Kot neločljivi del biosfere, tako kot vse ostale vrste organizmov, sooblikujemo njen splet biotskih procesov in hkrati v njem soustvarjamo kompleksne odnose in procese v družbi. Zato predlagamo, da se pri obravnavi razvoja in iskanju načinov sonaravnega koriščenja naravnih virov smiselno povezuje z družboslovnimi in ostalimi predmeti. V ospredje postavite nujnost sodelovanja in usklajevanje med potrebami sonaravnega

zadovoljevanja potreb na lokalni in globalni ravni ter ohranjanja mokrišč in celotne biosfere.

Predlagamo, da preučite učinke ekonomije na splet biotskih procesov zaradi poseganja gospodarskih dejavnosti v življenjske združbe ekosistemov mokrišč ter nujnost upoštevanja in povezovanja vseh vidikov, ne glede na občinske ali državne meje, družbeno in kulturno raznolikost človeštva ter upoštevanje omejitev, tako na ravni ekosistemov, kot celotne biosfere.

V okviru pouka ali interesnih dejavnosti obravnavo lahko usmerite v:

- primerjalno analizo neposrednih in posrednih učinkov ekonomije na stanje življenjskih združb ekosistemov mokrišč v izbranih časovnih obdobjih ter spreminjanje kakovosti življenjskih pogojev,
- raziskovanje, kako v vašem kraju potekajo usklajevanja ekonomskih interesov in ohranjanja ekosistemov mokrišč in kako so bili utemeljeni posegi v mokrišča,
- preučevanje funkcionalne povezanosti življenjskih združb v ekosistemih mokrišč in ostalih ekosistemih,
- spremljanje stanja in vloge populacij redkih in ogroženih vrst v življenjskih združbah izbranih ekosistemov,
- reševanje specifičnih lokalnih problemov, ki jih v zvezi s potrebo sonaravne rabe mokrišč izpostavljajo mladi.

Kljub temu, da boste večino vaše dejavnosti izvajali v lokalnih ekosistemih mokrišč, poudarite globalno funkcionalno povezanost vseh ekosistemov v biosfero kot najvišjo organizacijsko raven živih sistemov. V šoli in širši javnosti lahko v februarju počastite svetovni dan mokrišč, s predstavitvijo rezultatov (projektnih in raziskovalnih nalog, plakatov, fotografij, risb, videoposnetkov...), razstavami, okroglimi mizami, ekskurzijami, predavanji o nujnosti ohranjanja biodiverzitete mokrišč in ostalih ekosistemov za našo prihodnost.

Pri pripravi aktivnosti si lahko pomagate z informacijami na spletni strani: http://www.worldwetlandsday.org/documents/10184/67348/WWD16_TOG_eng.pdf/de8e6d7a-ee45-4ae1-9792-5f55e996ec4e, http://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/fs_8_peatlands_en_v5.pdf, <http://www.ramsar.org/resources/ramsar-fact-sheets> ali http://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/fs_7_livelihoods_en_v5.pdf. Koristne vire lahko najdete tudi na naslovih: <http://www.zrss.si/bzid/biodiverzitetata>, <http://www.zrss.si/bzid/ekosistemi> ter <http://www.zrss.si/bzid/procesi>.

Nekatere aktivnosti (kot je npr. preučevanje in spremljanje stanja v ekosistemih) zahtevajo več časa zato predvidevamo, da boste večji del aktivnosti večinoma opravili do konca maja, nekatere pa nadaljevali skozi celo leto. Učiteljice in učitelji, ki boste **do 27. maja 2016** poslali/-e kratko **poročilo** o do takrat izvedenih aktivnostih in predstavitvi rezultatov na šoli ali v širši javnosti, boste vabljeni/-ne na enodnevni (8-urni) **seminar** (brez kotizacije) na temo Ohranjanje življenjskih združb ekosistemov mokrišč, ki bo predvidoma 18. 6. 2016.

Kratka poročila pošljite na naslov: Minka Vičar, Zavod RS za šolstvo, Dunajska 104, 1000 Ljubljana ali po elektronski pošti: minka.vicar@zrss.si

Dodatne informacije o dejavnostih ob svetovnem dnevu mokrišč lahko dobite na tel.:

01/ 23 63 146 ali po elektronski pošti: minka.vicar@zrss.si.

S spoštovanjem.

Mag. Minka Vičar
Predmetna skupina za biologijo na
Zavodu RS za šolstvo

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo
Ljubljana

Dr. Vinko Logaj
Direktor Zavoda RS za šolstvo